

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання Вченої ради
Маріупольського державного
університету
24 червня 2020 р. № 10

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ПОЛІТОЛОГІЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ третій рівень вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ _____ доктор філософії
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ _____ 052 Політологія _____
(шифр та найменування спеціальності)

Спеціалізація (за необхідністю) _____

Освітня програма вводиться в дію з 01 вересня 2020 р.
Наказ про введення в дію
рішення Вченої ради МДУ від 25 червня 2020 р. № 138

I. Преамбула

1. Освітньо-наукову програму розроблено і внесено кафедрою міжнародних відносин та зовнішньої політики Маріупольського державного університету за галуззю знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 052 Політологія.

2. Затверджено та надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від «24» червня 2020 р. протокол № 10.

3. Розробники програми

Балабанов Костянтин Васильович – член-кореспондент НАПН України, д.політ.н., професор, Заслужений працівник освіти України, Маріупольський державний університет;

Пашина Наталія Полікарпівна – д.політ.н., доцент, Маріупольський державний університет;

Грідіна Ірина Миколаївна – д.і.н., професор, Маріупольський державний університет;

Трофименко Микола Валерійович – к.політ.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки), Маріупольський державний університет;

Гільченко Олена Леонідівна – к.політ.н., доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики, Маріупольський державний університет;

4. Цілі ОП, особливість (унікальність) ОП, відповідність цілей ОП місії та стратегії МДУ.

Цілі ОП відповідають та детермінуються місією і стратегією Маріупольського державного університету – зміцнення науково-освітнього та інноваційного потенціалу країни шляхом розвитку людського капіталу, продукування і поширення нових знань, практичне втілення євроінтеграційних прагнень Української держави.

Відповідно загальна політика, концепція, та зміст освітньої діяльності кафедри міжнародних відносин та зовнішньої політики в розробці цілей ОП є надання європейської якості освіти кожному здобувачеві для забезпечення його конкурентоспроможності на вітчизняному та міжнародному наукових та освітніх ринках, що дозволить зробити позитивний внесок у суспільний поступ.

Цілями освітньої програми є: теоретико-методологічна та практична підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних фахівців інтегрованих у вітчизняний та міжнародний науковий-освітній та організаційно-політичний простір, формування компетентностей, необхідних для продукування нових ідей, успішної діяльності в науковій, педагогічній, владно-управлінській, громадсько-політичній, експертно-аналітичній та інформаційній сферах.

Особливістю ОП є комплексний підхід, який поєднує освітні завдання, дослідницькі інтереси аспірантів, потреби майбутніх роботодавців та актуальні запити сучасної політичної практики.

Унікальність ОП полягає в раціональному підборі і поєднанні дисциплін циклу загальної та практичної підготовки, нормативних та вибіркового дисциплін циклу професійної підготовки. Оригінальний комплекс дисциплін професійної підготовки не тільки забезпечує теоретичну підготовку майбутніх фахівців з політології, але і дає змогу опановувати окремі інструменти з аналізу політики, підготувати аналітиків, консультантів, експертів для організації з прикладних досліджень проблем політичного життя в країнах світу, Україні та регіоні.

4. Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Наумкіна Світлана Михайлівна – д. політ. наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний Університет імені К. Д. Ушинського»

Каракуц Андрій Миколайович – к.політ.н., керівник Громадської організації «Центр прикладних досліджень»

II. Профіль освітньої програми

<p>Профіль освітньо-наукової програми ступеня вищої освіти доктор філософії Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність <u>052 Політологія</u> Назва ОНП: Політологія Кваліфікація: Доктор філософії з політології Doctor of Philosophy in Political Science</p>		
Тип диплома та обсяг програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 48 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки	
Заклад вищої освіти	Маріупольський державний університет, м. Маріуполь	
Акредитаційна інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти	
Період акредитації	-	
Рівень програми	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень	
Передумови	Ступінь вищої освіти «Магістр», або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст	
Мова викладання	Українська	
Термін дії освітньої програми	До 2021 р.	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdu.in.ua/index/onp/0-293	
а	Мета програми	
	Метою програми є підготовка здобувачів третього освітньо-наукового рівня до самостійної фахової діяльності в наукових, педагогічних, владно-управлінських, громадсько-політичних, експертно-аналітичних та інформаційних сферах, формування компетентностей, необхідних для продукування нових ідей в дослідницько-інноваційній та практичній діяльності щодо розв'язування комплексних проблем в сфері політології.	
б	Характеристика програми	
1.	Предметна область, напрям	<p>Об'єкти вивчення — владно-політичні відносини на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), політичні ідеї та концепції, проблеми влади та публічної політики, формальні та неформальні політичні інститути та процеси, політична поведінка, політична культура та ідеологія, світова політика та політика окремих країн та регіонів.</p> <p>Цілі навчання – підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, які на поглибленому рівні володіють категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, розгорнутими знаннями сучасної політичної теорії та практики; оволодіння методологією сучасних соціальних наук, прикладними методиками, технологіями та інструментарієм аналізу політичної сфери; застосування набутих компетентностей в науково-дослідницькій, експертно-аналітичній, політико-консультаційній, викладацькій, громадській та суспільно-політичній діяльності.</p> <p>Методи, методики та технології: загально-логічні, теоретичні, емпіричні та експлікативні методи наукового пізнання, методи політичного моделювання, кейс-технології, методики експертного-аналітичного оцінювання, моделювання та прогнозування розвитку суспільно-політичних, соціокультурних та економічних простору та відносин на різних</p>

		рівнях у поєднанні із сучасними технологіями. Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти
2	Фокус програми та спеціалізації	Спеціальна вища освіта у галузі політичної науки, методології політичних досліджень.
3	Орієнтація програми	Академічна та наукова
4	Особливості та відмінності програми	Особливістю ОП є комплексний підхід, який поєднує освітні завдання, дослідницькі інтереси аспірантів, потреби майбутніх роботодавців та актуальні запити сучасної політичної практики. Унікальність ОП полягає у забезпеченні теоретичної підготовки майбутніх фахівців з політології, яка дає змогу опановувати окремі інструменти з аналізу політики, підготувати аналітиків, консультантів, експертів для організації з прикладних досліджень, проблем політичного життя в країнах світу, Україні та регіоні. Ця підготовка реалізується через оригінальний комплект дисциплін професійної підготовки та раціональне поєднання з дисциплінами циклу загальної та практичної підготовки.
В	Працевлаштування та продовження освіти	
1	Працевлаштування	Наукова, експертна та управлінська діяльність у наукових, аналітичних та освітніх установах, органах влади усіх рівнів та органах місцевого самоврядування, громадсько-політичних організаціях. Посади у відділах та лабораторіях наукових установ, профільних кафедрах університетів. Посади згідно з класифікатором професій України: 111 Законодавці 112 Вищі посадові особи державних органів влади 1120.2 Вищі посадові особи місцевих органів державної влади 114 Вищі посадові особи громадських і самоврядувальних організацій 1229.1 Керівні працівники апарату центральних органів державної влади 1141.1 Вищі посадові особи політичних партій 1229.1 Помічник вищого державного службовця центрального органу державної влади 1229.3 Завідувач відділу (місцеві органи державної влади, місцевого самоврядування) 1229.3 Завідувач сектору апарату (місцева державна адміністрація, орган місцевого самоврядування) 1229.3 Начальник відділу (місцеві органи державної влади, місцевого самоврядування) 2443 Професіонали: політолог, політичний оглядач, 2310.2 Викладач вищого навчального закладу, 2310.1 Доцент, професор кафедри, 1110 Народний депутат, 1141.1 Представник політичної партії, 1143 Вищі посадові особи, 1237 Керівник науково-дослідного підрозділу, 1237.1 Головний фахівець науково-дослідного підрозділу, 1237.2 Начальник (Завідувач) науково-дослідного підрозділу, 1238 Керівник проектів та програм, 2419.3 Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому), 23 Науковий співробітник, 2419.3 Консультант (в апараті органів державної влади, місцевого

		самоврядування) 2443.2 Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях), 2419.3 Помічник-консультант народного депутата України 2419.3 Радник (органи державної влади, місцевого самоврядування) 2419.3 Радник-посланник 2359.2 Лектор
2	Подальше навчання	Спеціалізовані/сертифікатні освітні, дослідницькі чи професійні програми, дослідницькі проекти та стипендії, докторантура/габілітація в Україні та закордоном.
г	Стиль та методика навчання	
1	Підходи до викладання та навчання	Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою здобувача вищої освіти. Практична підготовка передбачає проходження науково-дослідної або асистентської практики.
2	Методи оцінювання	Формами підсумкового контролю є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості виконання та захисту звітів з науково-дослідної або асистентської практики. Проміжний та поточний контроль здійснюється у формі виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (аналітичних записок, есе, складання порівняльних характеристик тощо), модульних контрольних робіт тощо.
д	Програмні компоненти	
1	Інтегральна компетентність	Здатність виявляти та розв'язувати комплексні проблеми в сфері політології, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї їх комплексного розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у процесі дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики.
2	Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; ЗК02. Здобуття глибинних знань із спеціальності, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку; ЗК03. Набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; ЗК04. Здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів зі спеціальності.
2	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Здобуття знання змісту основоположних теоретичних концептів і методик, що застосовують при аналізі і прогнозуванні політичних процесів та політичних відносин; володіння основними детермінантами, що визначають сучасні політичні процеси та політичні відносини; вміти

	(СК)	<p>оцінювати їх вплив у середньостроковій та довгостроковій перспективах.</p> <p>СК02. Набуття навичок проектувати, розробляти програму, здійснювати та представляти комплексні політологічні дослідження із застосуванням широкого кола сучасних прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу, брати участь в роботі вітчизняних та міжнародних науково-дослідних колективах з вирішення наукових та науково-освітніх завдань, керуючись принципами наукової етики та академічної доброчесності.</p> <p>СК03. Оволодіння теоретико-методологічними основами аналізу державної політики, знання про становлення, розвиток та його специфіку в Україні; концептуальними засадами та технологіями аналізу державної політики; основними принципами державно-політичних рішень, вироблення та аналізу альтернатив рішення, впровадження державно-політичних рішень та моделей державної політики в суспільному житті.</p> <p>СК04. Набуття універсальних навичок політичного та компаративного аналізу, розробки і реалізації науково-обґрунтованих політичних рішень і дій, публічних виступів, ведення дискусій, аргументованого відстоювання своїх громадянських і наукових позицій, проектування освітнього процесу в рамках навчального плану.</p>
е	Програмні результати навчання	
<p>РН01. Вміти демонструвати сформовані систематичні уявлення про сучасні концепції філософії науки, основні стадії еволюції науки та наукової думки, про наукову картину світу; використовувати положення і категорії філософії задля аналізу та оцінювання різноманітних фактів та явищ; застосовувати навички аналізу сучасних світоглядних та методологічних проблем.</p> <p>РН02. Планувати і здійснювати міждисциплінарні наукові дослідження політичних процесів, демонструвати системний науковий світогляд, фахово представляти результати наукових політологічних досліджень, формулювати висновки і розробляти рекомендації, працювати в команді дослідників, дотримуючись принципів академічної доброчесності та наукової етики.</p> <p>РН03. Використовувати основні методи та засоби отримання, збереження, переробки інформації за допомогою сучасних ІКТ, планувати та здійснювати науково-дослідну роботу за допомогою ефективного використання ІКТ, застосувати вміння пошуку інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, on-line ресурси.</p> <p>РН04. Застосовувати знання методів та технологій наукової комунікації іноземною мовою; стилістичні особливості представлення результатів наукової діяльності в усній та письмовій формі іноземною мовою, навиків аналізу наукових текстів іноземною мовою, здійснювати професійну діяльність іноземною мовою.</p> <p>РН05. Вміти ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень державною мовою, демонструвати усну та письмову комунікацію.</p> <p>РН06. Використовувати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, здійснювати відбір та використання методів викладання з врахуванням специфіки напряму підготовки.</p> <p>РН07. Застосовувати систематичні знання змісту основоположних теоретичних концептів і методик, аналізу і прогнозування політичних процесів та політичних відносин, розробки та наукового обґрунтування політичних рішень і дій, оцінки їх впливу у середньостроковій та довгостроковій перспективах.</p> <p>РН08. Вміти ставити завдання дослідницького характеру, виконувати комплексні політологічні</p>		

дослідження з використанням широкого кола сучасних методів дослідження, інформаційно-комунікативних технологій, інструментарію аналізу, представляти результати наукової діяльності в усній і письмовій формі при роботі у вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективах.

РН09. Визначати методологічні основи, підходи, сутність, функції та напрямки державної політики, аналізувати державно-політичні рішення, складати аналітичні документи в процесі розробки державної політики, фахово використовувати технології аналізу державної політики.

Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Реалізацію освітньо-наукової програми забезпечують штатні науково-педагогічні працівники університету, що мають науковий ступінь та/або вчене звання, пройшли стажування в провідних закордонних і українських університетах, мають публікації в журналах, що індексуються у наукометричних базах «Scopus», «Web of Science», «Index Copernicus» тощо.
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає чинним вимогам. Викладачі використовують комп'ютерні класи, лекційні аудиторії, обладнані мультимедійним проектором, проекційним екраном, мікрофоном та акустичною системою, а також навчальна платформа Moodle тощо. Термін експлуатації використовуваної техніки відповідає чинним вимогам. Доступ до Інтернет-мережі є відкритим.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньо-наукової програми відповідає ліцензійним вимогам: <ul style="list-style-type: none"> - Офіційний сайт Маріупольського державного університету; - Необмежений доступ до мережі Інтернет; - Наукова бібліотека та читальні зали; - Відділ технічного забезпечення; - Комп'ютерне програмне забезпечення; - Навчальні плани та графіки навчального процесу.
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Порядок організації програм національної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ на території України визначається Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.
Міжнародна кредитна мобільність	Порядок організації програм міжнародної академічної мобільності для учасників освітнього процесу МДУ поза межами України та іноземних учасників освітнього процесу визначається Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних громадян на спеціальності 052 «Політологія» на третьому освітньо-науковому рівні доктор філософії здійснюється відповідно до Наказу МОН від 27.06.2019 № 940-л. Конкурсний відбір здійснюється за результатами двох вступних випробувань, які включають іспит зі спеціальності та іспит з української мови. Відбір проводиться на основі конкурсного балу, який розраховується відповідно до Правил прийому Маріупольського державного університету. Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється за індивідуальним навчальним планом, у якому передбачене вивчення курсу «Ділова українська мова як іноземна» в обсязі 3 кредити та індивідуальним науковим планом.

III. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Обмеження щодо форм навчання	Денна, заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з політології
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	
Кваліфікація в дипломі	Галузь знань - 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальність - 052 Політологія, освітньо-наукова програма Політологія
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення: владно-політичні відносини на місцевому, національному та глобальному рівні (politics, policy, polity), політичні ідеї та концепції, проблеми влади та публічної політики, формальні та неформальні політичні інститути та процеси, політична поведінка, політична культура та ідеологія, світова політика та політика окремих країн та регіонів.</p> <p>Предмет вивчення та/або діяльності: принципи, поняття, категорії та концепції політичної науки; загальні та спеціальні підходи та методи нормативної та позитивної політичної теорії, політичного аналізу, порівняльної та прикладної політології, спеціальних політологічних дисциплін</p> <p>Цілі навчання: підготовка кваліфікованих фахівців-політологів, які на поглибленому рівні володіють категорійно-понятійним та аналітично-дослідницьким апаратом політичної науки, розгорнутими знаннями сучасної політичної теорії та практики; оволодіння методологією сучасних соціальних наук, прикладними методиками, технологіями та інструментарієм аналізу політичної сфери; застосування набутих компетентностей в науково-дослідницькій, експертно-аналітичній, політико-консультаційній, викладацькій, громадській та суспільно-політичній діяльності.</p> <p>Методи, методики та технології: загально-логічні, теоретичні, емпіричні та експлікативні методи наукового пізнання, методи політичного моделювання, кейс-технології, методики експертного-аналітичного оцінювання, моделювання та прогнозування розвитку суспільно-політичних, соціокультурних та економічних простору та відносин на різних рівнях у поєднанні із сучасними технологіями.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти</p>
Фокус програми: загальна/спеціальна	
Орієнтація програми	Академічна та наукова орієнтація

Академічні права випускників	Мають право продовжувати навчання на 8-му кваліфікаційному рівні Національної рамки кваліфікацій України (доктор наук)
Працевлаштування випускників (для регульованих професій обов'язково)	<p>Наукова, експертна та управлінська діяльність у наукових, аналітичних та освітніх установах, органах влади усіх рівнів та органах місцевого самоврядування, громадсько-політичних організаціях. Посади у відділах та лабораторіях наукових установ, профільних кафедрах університетів.</p> <p>Посади згідно з класифікатором професій України:</p> <p>111 Законодавці</p> <p>112 Вищі посадові особи державних органів влади</p> <p>1120.2 Вищі посадові особи місцевих органів державної влади</p> <p>114 Вищі посадові особи громадських і самоврядувальних організацій</p> <p>1229.1 Керівні працівники апарату центральних органів державної влади</p> <p>1141.1 Вищі посадові особи політичних партій</p> <p>1229.1 Помічник вищого державного службовця центрального органу державної влади</p> <p>1229.3 Завідувач відділу (місцеві органи державної влади, місцевого самоврядування)</p> <p>1229.3 Завідувач сектору апарату (місцева державна адміністрація, орган місцевого самоврядування)</p> <p>1229.3 Начальник відділу (місцеві органи державної влади, місцевого самоврядування)</p> <p>2443 Професіонали: політолог, політичний оглядач,</p> <p>2310.2 Викладач вищого навчального закладу,</p> <p>2310.1 Доцент, професор кафедри,</p> <p>1110 Народний депутат,</p> <p>1141.1 Представник політичної партії,</p> <p>1143 Вищі посадові особи,</p> <p>1237 Керівник науково-дослідного підрозділу,</p> <p>1237.1 Головний фахівець науково-дослідного підрозділу,</p> <p>1237.2 Начальник (Завідувач) науково-дослідного підрозділу,</p> <p>1238 Керівник проектів та програм,</p> <p>2419.3 Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому),</p> <p>23 Науковий співробітник,</p> <p>2419.3 Консультант (в апараті органів державної влади, місцевого самоврядування)</p> <p>2443.2 Консультант із суспільно-політичних питань (в партіях та інших громадських організаціях),</p> <p>2419.3 Помічник-консультант народного депутата України</p> <p>2419.3 Радник (органи державної влади, місцевого самоврядування)</p> <p>2419.3 Радник-посланник</p> <p>2359.2 Лектор</p>

IV. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття третього (освітньо-наукового) ступеня вищої освіти. Тип диплому.

Структура програми: освітньо-наукова програма підготовки доктора філософії з політології складається з двох частин – освітньої та наукової компоненти.

Обсяг освітньої програми доктора філософії становить 48 кредитів ЄКТС, строк навчання – 4 роки.

Цикл загальної підготовки складає 46%; цикл професійної підготовки – 54%. Нормативна частина – 75%; варіативна частина – 25%.

Для успішного засвоєння освітньо-наукової програми доктора філософії абітурієнти повинні мати повну вищу освіту (наявність диплома ОС «Магістр» або ОКР «Спеціаліст»).

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Освітньо-наукова програма та розроблений на її підставі навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою Маріупольського державного університету.

V. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність виявляти та розв'язувати комплексні проблеми в сфері політології, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї їх комплексного розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у процесі дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики.
Загальні компетентності	<ul style="list-style-type: none"> – оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору (ЗК01); – здобуття глибинних знань із спеціальності, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку (ЗК02); – набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності (ЗК03); – здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів зі спеціальності (ЗК04).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ul style="list-style-type: none"> - здобуття знання змісту основоположних теоретичних концептів і методик, що застосовують при аналізі і прогнозуванні політичних процесів та політичних відносин; володіння основними детермінантами, що визначають сучасні політичні процеси та політичні відносини; вміння оцінювати їх вплив у середньостроковій та довгостроковій перспективах (СК01); - набуття навичок проектувати, розробляти програму, здійснювати та представляти комплексні політологічні дослідження із застосуванням широкого кола сучасних прикладних методів, технологій та інструментарію аналізу, брати участь в роботі вітчизняних та міжнародних науково-дослідних колективах з вирішення наукових та науково-освітніх завдань, керуючись принципами наукової етики та академічної доброчесності (СК02); - оволодіння теоретико-методологічними основами аналізу державної політики, знання про становлення, розвиток та його специфіку в Україні; концептуальними засадами та технологіями аналізу державної політики; основними принципами державно-політичних рішень, вироблення та аналізу альтернатив рішення, впровадження державно-політичних рішень та моделей державної політики в суспільному житті (СК03);

	- набуття універсальних навичок політичного та компаративного аналізу, розробки і реалізації науково-обґрунтованих політичних рішень і дій, публічних виступів, ведення дискусій, аргументованого відстоювання своїх громадянських і наукових позицій, проектування освітнього процесу в рамках навчального плану (СК04).
--	---

VI. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Визначені ОНП кінцеві, підсумкові та інтегративні результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки:

- вміти демонструвати сформовані систематичні уявлення про сучасні концепції філософії науки, основні стадії еволюції науки та наукової думки, про наукову картину світу; використовувати положення і категорії філософії задля аналізу та оцінювання різноманітних фактів та явищ; застосовувати навички аналізу сучасних світоглядних та методологічних проблем (PH01);
- планувати і здійснювати міждисциплінарні наукові дослідження політичних процесів, демонструвати системний науковий світогляд, фахово представляти результати наукових політологічних досліджень, формулювати висновки і розробляти рекомендації, працювати в команді дослідників, дотримуючись принципів академічної доброчесності та наукової етики (PH02);
- використовувати основні методи та засоби отримання, збереження, переробки інформації за допомогою сучасних ІКТ, планування та здійснювати науково-дослідну роботи за допомогою ефективного використання ІКТ, застосувати вміння пошуку інформації в спеціалізованій літературі, використовуючи різноманітні ресурси: журнали, бази даних, on-line ресурси (PH03);
- застосовувати знання методів та технологій наукової комунікації іноземною мовою; стилістичні особливості представлення результатів наукової діяльності в усній та письмовій формі іноземною мовою, навичок аналізу наукових текстів іноземною мовою, здійснювати професійну діяльність іноземною мовою (PH04);
- вміти ідентифікувати наукові та практичні проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень державною мовою, демонструвати усну та письмову комунікацію (PH05);
- використовувати сучасні засоби і технології організації та здійснення освітнього процесу, знати систему вищої освіти в Україні, специфіку професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи; використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти, здійснювати відбір та використання методів викладання з врахуванням специфіки напряму підготовки (PH06);
- застосовувати систематичні знання змісту основоположних теоретичних концептів і методик, аналізу і прогнозування політичних процесів та політичних відносин, розробки та наукового обґрунтування політичних рішень і дій, оцінки їх впливу у середньостроковій та довгостроковій перспективах (PH07);
- вміти ставити завдання дослідницького характеру, виконувати комплексні політологічні дослідження з використанням широкого кола сучасних методів дослідження, інформаційно-комунікативних технологій, інструментарію аналізу, представляти результати наукової діяльності в усній і письмовій формі при роботі у вітчизняних та міжнародних дослідницьких колективах (PH08);
- визначати методологічні основи, підходи, сутність, функції та напрямки державної політики, аналізувати державно-політичні рішення, складати аналітичні документи в процесі розробки державної політики, фахово використовувати технології аналізу державної політики (PH09).

2. Стиль та методика навчання

А) Підходи до викладання та навчання.

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних та семінарських (практичних) занять з самостійною роботою здобувача вищої освіти. Практична підготовка передбачає проходження науково-дослідної або асистентської практики.

Б) Система оцінювання.

Формами підсумкового контролю є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості виконання та захисту звітів з науково-дослідної або асистентської практики. Проміжний та поточний контроль здійснюється у формі виконання індивідуальних науково-дослідних завдань (аналітичних записок, есе, складання порівняльних характеристик тощо), модульних контрольних робіт тощо.

3. Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-наукової програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії з політології становить 48 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибірконості наведено у табл. 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибірконості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	22	22	-
Професійна підготовка,	22	10	12
Практична підготовка (науково-дослідна або асистентська практика)	4	4	-
Усього	48 (100%)	36 (75%)	12 (25%)

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (табл. 2).

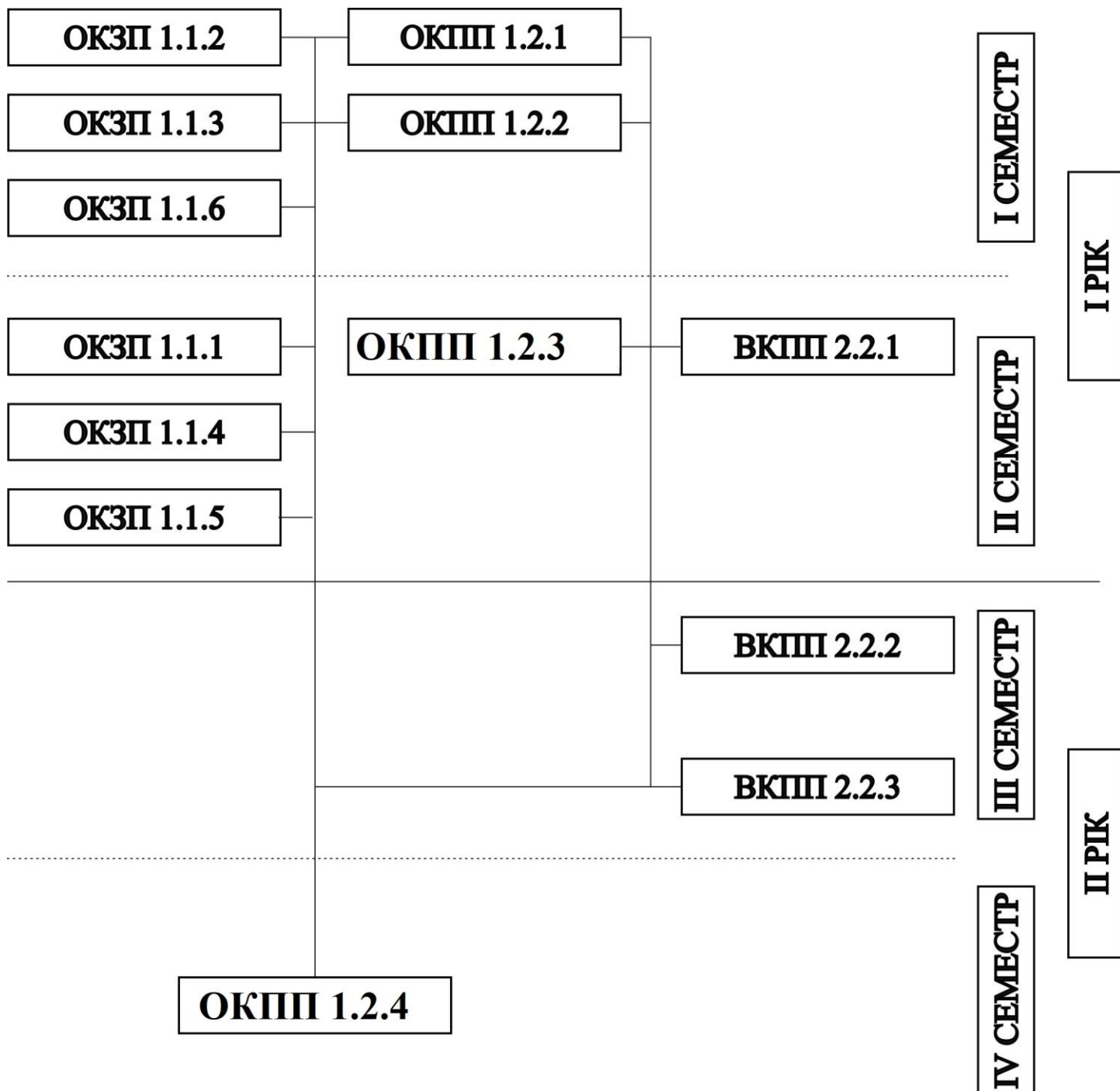
Таблиця 2

Перелік компонентів ОНП

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОНП				
ОК 1.	ОКЗП 1.1.1	Актуальні проблеми філософії	3	Залік
ОК 2.	ОКЗП 1.1.2	Методологія наукової діяльності	4	Екзамен
ОК 3.	ОКЗП 1.1.3	ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	3	Залік
ОК 4.	ОКЗП 1.1.4	Наукова комунікація іноземною мовою	6	Екзамен
ОК 5.	ОКЗП 1.1.5	Ділова українська мова	3	Залік
ОК 6.	ОКЗП 1.1.6	Педагогіка вищої школи	3	Екзамен
ОК 7.	ОКПП 1.2.1	Політичні процеси та політичні відносини	3	Екзамен
ОК 8.	ОКПП 1.2.2	Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога	3	Залік
ОК 9.	ОКПП 1.2.3	Аналіз державної політики	4	Екзамен
ОК 10.	ОКПП 1.2.4	Науково-дослідна / асистентська практика	4	Диференційований залік
Вибіркові компоненти ОНП				
Дисципліни професійної підготовки				

ВД 1.	ВКПП 2.2.1	Дисципліна за вибором 1	4	Залік
ВД 2.	ВКПП 2.2.2	Дисципліна за вибором 2	4	Залік
ВД 3.	ВКПП 2.2.3	Дисципліна за вибором 3	4	Залік

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ОНП

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями представлено у Таблиці 4.

Опис нормативних навчальних дисциплін наведено в Додатку А.

Пакети вибірових дисциплін професійної підготовки є відкритими, їх розробляє випускова кафедра. Варіативні дисципліни обираються аспірантом з урахуванням тематики дисертаційного дослідження (аспірант має обрати 3 дисципліни) та націлені на посилення формування професійних компетентностей, що можуть бути застосовані в експертно-аналітичній, політико-консультаційній, громадській та суспільно-політичній діяльності.

Матриця відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання / Навчальна дисципліна	Компетентності								
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності				Спеціальні (фахові) компетентності			
		ЗК01	ЗК02	ЗК03	ЗК04	СК01	СК02	СК03	СК04
PH01 / ОК 1, ОК 2, ОК 8	Здатність виявляти та розв'язувати комплексні проблеми в сфері політології, висувати гіпотези та генерувати нові ідеї їх комплексного розв'язання, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань у процесі дослідницько-інноваційної діяльності та професійної практики.	+	+				+		
PH02 / ОК 2, ОК 8		+	+			+	+		
PH03 / ОК 3, ОК 9, ОК 10				+	+				+
PH04 / ОК 4, ОК 10					+		+		+
PH05 / ОК 5, ОК 10				+			+		+
PH06 / ОК 5, ОК 6, ОК 10				+					+
PH07 / ОК 2, ОК 7, ОК 8			+			+			
PH08 / ОК 2, ОК 3, ОК 8		+	+		+	+	+		
PH09 / ОК 5, ОК 9			+						+

VII. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Публічний захист наукових досягнень у формі дисертації або наукової доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.
Вимоги до дисертаційної роботи	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання в певній галузі знань або на межі кількох галузей, результати якого становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі (галузей) та оприлюднені у відповідних публікаціях. Вимоги до дисертаційної роботи – для оприлюднення, публічного ознайомлення зі змістом дисертаційної роботи та запобігання академічному плагіату (перевірка робіт на плагіат; визначення нормативу унікальності текстів) робота, а також відгуки опонентів мають бути розміщені на офіційному web-сайті МДУ відповідно до законодавства. Вимоги до оформлення дисертацій встановлює Міністерство освіти і науки України.
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	-
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	Захист відбувається відкрито і гласно. Вимоги щодо процедури та особливих умов проведення публічного захисту визначаються Кабінетом міністрів України.

Атестація випускників освітньо-наукової програми «Політологія» спеціальності 052 «Політологія» проводиться у формі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації або наукової доповіді у разі захисту наукових досягнень, опублікованих у вигляді монографії або сукупності статей, опублікованих у вітчизняних та/або міжнародних рецензованих фахових виданнях. Атестація завершується видачею документа встановленого зразка про присудження випускнику ступеня доктора філософії з політології.

VIII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Маріупольському державному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає реалізацію наступних процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти та ін.

Система забезпечення Маріупольським державним університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за його поданням оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

IX. Наукова складова програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом наукового керівника та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Освітньо-наукова програма передбачає досягнення наступних результатів науково-дослідної діяльності протягом чотирирічного періоду навчання у аспірантурі:

- робота над дисертацією;
- участь у наукових семінарах (обговорення проміжних результатів наукових досліджень);
- підготовка наукових публікацій у наукових фахових виданнях, у міжнародних рецензованих виданнях, у наукових періодичних виданнях інших держав та у виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз;
- участь у наукових конференціях різного рівня, підготовка тез доповідей;
- оформлення та захист дисертаційної роботи.

Напрями дослідження, що визначатимуть потенційні тематики дисертаційних робіт:

- Аналіз та прогнозування політичних процесів в Україні.
- Головні тенденції розвитку політичних інститутів в сучасній Україні.
- Євроатлантична інтеграція України
- Розвиток громадянського суспільства в Україні
- Порівняльна характеристика політичних систем країн світу.
- Розвиток партійних систем країн світу.
- Південно-Східний регіон України в умовах суспільно-політичної кризи.
- Політична ідентичність як ресурс демократичного розвитку.
- Стратегії консолідації українського суспільства
- Інформаційна безпека України

Протягом усього періоду навчання передбачається тісний контакт аспіранта з науковим керівником, консультування з питань підготовки наукових статей та написання дисертаційної роботи, звітування про результати дослідницької роботи на наукових семінарах. Конкретні види наукової роботи та їх змістовне наповнення зазначаються у індивідуальному плані наукової роботи аспіранта.

Х. Інформація щодо моніторингу ОНП

Моніторинг та перегляд освітньо-наукової програми здійснюється відповідно до «Положення про розробку, моніторинг, перегляд, удосконалення та закриття освітніх програм в Маріупольському державному університеті».

Вперше розробка ОНП «Політологія» було здійснено 2016 р., при розробці було враховано досвід підготовки докторів філософії в інших ЗВО України.

У 2018 р. на підставі рекомендацій МОН України було оновлено структуру освітніх програм в МДУ, відповідно до цього у 2019 р. відбулось оновлення ОНП «Політологія» (протокол засідання Вченої ради МДУ від 27.06.2019 р. № 11).

Протягом 2019-2020 н.р. було здійснено моніторинг ОП за участю внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Результатом проведеного аналізу стало затвердження чинної ОНП «Політологія» (протокол засідання Вченої ради МДУ від 24.06.2020 р. № 10).

Гарант освітньо-наукової програми

Н.П. Пашина

Опис нормативних навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ОК 1. Актуальні проблеми філософії

Мета вивчення курсу: набуття аспірантами глибоких знань про генезис, розвиток і сутність філософських ідей у всесвітній культурі, детальне знайомство із сучасною філософією, повне опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності.

Завдання курсу: глибоке відтворення змісту філософських ідей від античності до сьогодення, вирішення філософських проблем буття, теорії пізнання, людини, суспільства, освіти на сучасному рівні.

Змістовні модулі:

1. Актуальні проблеми філософії і методології науки
2. Філософія як основа соціально-гуманітарного знання

ОК 2. Методологія наукової діяльності

Мета вивчення курсу є формування знань з методології, теорії методу і процесу, психології, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності на етапах аспірантських досліджень, розвиток умінь та навичок організації дослідницького процесу, формування культури та навичок проведення досліджень, впровадження їх результатів у практику діяльності організацій. Курс передбачає також формування у аспірантів здатності та готовності до виконання професійних функцій в академічних науково-дослідних організаціях, до аналітичної та інноваційної діяльності в професійних областях, відповідних напрямку підготовки.

Завдання курсу: теоретична підготовка аспірантів з питань формування науково-дослідного мислення; сутності понять і категорій методологій наукових досліджень; організації процесу наукового дослідження; вибору об'єктів наукового дослідження; застосування теоретичних та емпіричних методів дослідження; методик дослідження, їх змісту і принципів розробки; планування науково-дослідних робіт; принципів побудови наукового дослідження, розробки основних етапів та форм процесу наукового дослідження; організації науково-дослідної роботи аспірантів; сутності понять гносеології і її місця в системі наукових знань; діалектики як системи принципів, законів і категорій; специфіки наукового пізнання та науково-дослідної діяльності типології методів наукового пізнання; сутності понять синергетики і евристики; змісту та структури процесу наукового дослідження; формування та обґрунтування наукових гіпотез; оволодіння традиційними та сучасними інноваційними методами проведення досліджень; інформаційного забезпечення процесу наукового дослідження оформлення результатів наукових досліджень та впровадження їх у практику; процедури підготовки до захисту, захист і оформлення документації за підсумками закінченого дисертаційного дослідження; визначення суспільної ефективності наукових досліджень; формування уявлень про роботу в науково-дослідному колективі.

Змістовні модулі:

1. Сутність поняття науки і методологія, технологія та методи наукових досліджень.
2. Структура, оформлення і захист дисертаційної роботи. Види і правила оформлення наукових публікацій.

ОК 3. ІКТ в сучасних наукових дослідженнях

Мета вивчення курсу: формування у аспірантів знань і умінь, пов'язаних з використанням інформаційно-комунікаційних технологій у наукових дослідженнях, поглиблення навичок роботи в текстових та табличних процесорах, розкриття сутнісних аспектів застосування комп'ютерних мереж для завдань пошуку наукової інформації, онлайн-спілкування,

ознайомлення з функціональними можливостями програмних засобів, призначених для здійснення наукового аналізу інформації.

Завдання курсу: розкрити роль інформаційно-комунікаційних технологій в наукових дослідженнях; розширити знання та навички аспірантів у сфері використання комп'ютерних мереж; поглибити вміння аспірантів, пов'язані з пошуком інформації в мережі Інтернет та онлайн-спілкуванням; розкрити значення та способи застосування статистичних методів в наукових дослідженнях; виробити навички побудови наукової звітності з використанням сучасних інформаційних технологій.

Змістовні модулі:

1. Прикладне програмне забезпечення для оформлення наукової інформації
2. Основи статистичної обробки наукової інформації
3. Комп'ютерні мережі. Глобальна мережа Інтернет

ОК 4. Наукова комунікація іноземною мовою (англійська)

Мета вивчення курсу формування у здобувачів третього рівня вищої освіти повного комплексу знань, умінь та навичок, необхідних для проведення наукового дослідження, опрацювання іншомовних джерел і презентації результатів науково-дослідної роботи; підготовка конкурентоспроможних, інтегрованих у світовий науково-освітній простір фахівців ступеня доктора філософії у відповідній галузі наук.

Завдання курсу: ознайомити здобувачів третього рівня вищої освіти з основними лексичними та граматичними особливостями наукового стилю, нормами і правилами наукової комунікації; сформувати у здобувачів вміння щодо мовного оформлення різних за жанрами наукових текстів (монографія, дисертація, автореферат дисертації, тези доповідей, коротка та розширена анотація до наукової розвідки, звіт про наукову роботу, рецензія, відгук тощо) англійською мовою; сформувати у здобувачів навички редагування (саморедагування) наукових текстів різних жанрів; сформувати вміння дискутувати та аргументувати, вести бесіду англійською мовою у межах тематики, передбаченої програмою за відповідним напрямом підготовки здобувачів; сформувати у здобувачів навички перекладу фахових текстів, критичного осмислення їхнього змісту через визначення актуальних ідей, основних термінів і понять; сформувати у здобувачів навички адекватного застосування термінологічного інструментарію для позначення спеціальних понять за темою наукового дослідження; ознайомити здобувачів зі структурою та загальними вимогами до оформлення бібліографічного опису відповідно до ДСТУ, стандарту «Harvard», MLA та APA стилів.

Змістовні модулі:

1. English as a «global» language acting as «lingua franca».
2. A Short Guide to Academic Writing Style.
3. Key Stages of Completion a Dissertation and Research Project.

ОК 5. Ділова українська мова

Мета вивчення курсу: підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності аспірантів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному мовному рівні.

Завдання курсу: сформувати чітке й правильне розуміння ролі державної мови в професійній діяльності; забезпечувати досконале володіння нормами сучасної української літературної мови та дотримання вимог культури усного й писемного мовлення; опанувати основну загальнонаукову термінологію; формувати навички оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів; опанувати особливості формально-наукової й мовно-прагматичної організації наукового документа; засвоїти різні види наукового дискурсу та усвідомити особливості культури наукової мови.

Змістовні модулі:

1. Українська мова – державна мова України.
2. Наукова мова як комунікативний феномен.

ОК 6. Педагогіка вищої школи

Мета вивчення курсу: набуття знань про особливості освітнього процесу у закладі вищої освіти, його характер і функції в стимулюванні професійного росту майбутніх фахівців, професійних компетентностей майбутнього викладача вищої школи.

Завдання курсу: поглиблення знань з педагогіки у контексті організації навчання студентської молоді; надання знань про особистість здобувача вищої освіти як психолого-педагогічний феномен та основні фактори, що впливають на розвиток і формування майбутнього фахівця; допомога в осмисленні значущості педагогіки вищої школи для викладацької діяльності; озброєння вміннями використовувати набуті педагогічні знання у повсякденному спілкуванні та організації взаємин з іншими суб'єктами та об'єктами освітнього процесу у закладі вищої освіти.

Змістові модулі:

1. Загальні основи педагогіки вищої школи..
2. Дидактика вищої школи.
3. Сутність процесу виховання у закладі вищої освіти.

Дисципліни циклу професійної підготовки

ОК 7. Політичні процеси та політичні відносини.

Мета вивчення курсу: формування фахових компетенцій у аспірантів-політологів, здатних кваліфіковано досліджувати та аналізувати явища сучасного політичного процесу, опанування питань, пов'язаних з політичними процесами та політичними відносинами в сучасній Україні та країнах світу, розвивати конструктивно-критичне мислення, комунікативні навички, ініціативу, самостійність у прийнятті політичних рішень у майбутніх політологів.

Завдання курсу: забезпечити фундаментальними знаннями, необхідними для ефективної діяльності в галузі політології та соціальних наук; ознайомлення зі змістом основоположних теоретичних концептів і методик, що застосовують при аналізі і прогнозуванні політичних процесів та політичних відносин; формування знань про основні детермінанти, що визначають сучасні політичні процеси та політичні відносини; формування вмінь та компетенцій виявляти ключові політичні, економічні, соціокультурні та ресурсно-технологічні фактори, здатні надавати системний вплив на зміст та спрямованість політичних процесів та політичних відносин, оцінювати їх вплив у середньостроковій та довгостроковій перспективах; забезпечення практичними знаннями та навичками політичного і компоративного аналізу; засвоєння навичок розробки і реалізації науково-обґрунтованих політичних рішень і дій; забезпечити здатність до публічних виступів, ведення дискусій, аргументованого відстоювання своїх громадянських і наукових позицій

Змістовні модулі:

1. Теоретико-методологічні засади дослідження політичних процесів та політичних відносин.
2. Актуальні питання політичних процесів та політичних відносин.

ОК 8. Методологія та організація науково-дослідної роботи політолога

Мета вивчення курсу: формування у аспірантів уявлень про сутність, принципи, етику сучасного наукового дослідження, академічну доброчесність, формування розвиненого критичного мислення, опанування широким колом теоретичних знань та прикладних методів, технологій та інструментарію політологічного дослідження, необхідних для підготовки та захисту дисертаційного дослідження за спеціальністю.

Завдання курсу: ознайомлення з парадигмами і підходами політичної науки, формування уявлень про їх еволюцію; засвоєння сучасних нормативних та емпіричних політичних теорій; формування уявлень про специфіку науково-дослідної діяльності, формування вмінь та компетенцій конструювання дизайну, розроблення програми та здійснення комплексного політологічного дослідження з використанням широкого кола сучасних прикладних методів,

технологій та інструментарію; надання емпіричної можливості апробації конкретних дослідницьких методик; формування уявлень про роботу в науково-дослідному колективі; оволодіння навичками організації та управління науковими проектами та/або науковими дослідженнями, презентації їх результатів у професійному середовищі через сучасні форми наукової комунікації (академічні наукові публікації, семінари, конференції), в засобах масової інформації та в публічній сфері у національному та міжнародному контексті, захист і оформлення документації за підсумками закінченого дисертаційного дослідження; формування здатності діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики.

Змістовні модулі:

1. Методологія політичної науки
2. Методи політичних досліджень
3. Організація процесу проведення дослідження

ОК 9. Аналіз державної політики

Мета вивчення курсу: полягає в підготовці майбутніх спеціалістів з політології, аналітиків, консультантів, експертів, викладачів, організаторів для системи державного управління, партій і рухів, засобів масової інформації, центрів, фондів та інших структур.

Завдання курсу: формування знань про підходи, сутність, функції та напрямки державної політики, її інструменти, основні етапи процесу розробки та впровадження державної політики; ознайомлення з концептуальними засадами, технологіями та формами аналізу державної політики; формування уявлень про сутність та критерії типології державної політики, вмінь аналізувати типології державної політики, адаптовані до українських суспільних реалій; формування вмінь та компетенцій досліджувати та аналізувати державну політику в Україні за допомогою теоретичних моделей; формування здатності аналізувати державно-політичні рішення, альтернативні рішення, процес впровадження державно-політичних рішень; засвоєння навичок складання аналітичного документа в процесі розробки державної політики, вміння проаналізувати види аналітичних документів та їхні структурні і текстуальні особливості.

Змістовні модулі:

1. Теоретичні підходи та методологічні проблеми аналізу державної політики.
2. Аналіз технологій прийняття та впровадження державно-політичних рішень.

